

משרד החינוך

חוזר המנהלת הכללית

הודעות

עג/5

טבת התשע"ג – ינואר 2013

תוכן העניינים

הודעות

3. ארגון ומינהל

	ארגון העבודה הפדגוגית	3.1
7	מענקי הקרן לעידוד יזמות חינוכיות	3.1-3
	בינוי, פיתוח ותחזוקת מבני חינוך	3.2
9	תמיכה בפרויקטים לעיצוב חזותם של מבני חינוך ולשיפורם	3.2-1
	טכנולוגיית המידע ומחשוב	3.6
10	חדשות ועדכונים ב"אוח" – פורטל האינטרנט של המשרד ובאתרי היחידות	3.6-6
	מינהל מוסדות חינוך	3.7
12	שינוי המדיניות של פתיחת מוסדות לימוד חדשים בחינוך העל-יסודי בחמ"ד	3.7-2
13	חובת שקיפות ציבורית בנוגע לשכר בעלי תפקידים בבתי הספר שבבעלות פרטית	3.7-3
	רישום והעברות תלמידים	3.10
14	הרישום לגני ילדים ולבתי ספר יסודיים לקראת שנת הלימודים התשע"ד	3.10-2
21	תשלומי הורים	3.11
	תשלומי הורים לארגון ההורים הארצי	3.11-2

4. בחינות

	בחינות בגרות	4.3
22	שינויים בבחינות הבגרות בעל-פה בערבית	4.3-4

7. חינוך חברתי וחינוך בלתי פורמאלי

	פעילות חברתית וקהילתית	7.9
25	יישום תכנית הליבה לשעות חינוך לכיתות ז'-י"ב לטיפוח שייכות, מימוש עצמי ומעורבות חברתית בחודש טבת (ינואר)	7.9-4
29	פרסומי מינהל החברה והנוער לחודש שבט (ינואר)	7.9-5
32	תערוכה בנושא אתיופיה וקהילת "ביתא ישראל"	7.9-6

	עובדי הוראה	.8
	מנהלים	8.4
33	8.4-1 התכנית להכשרת מנהלים לבתי הספר בשנת הלימודים התשע"ד	
	תכניות לימודים	.9
	חינוך לערכים	9.4
44	9.4-5 שבוע המחנך ברוח גישתו החינוכית של יאנוש קורצ'אק	
	מקצועות הלימוד	9.7
46	9.7-4 תכנית הלימודים במדעי המחשב לכיתות י"ב	
	חינוך למורשת ישראל, ציונות ותולדות המדינה	9.15
47	9.15-7 "יום הלשון העברית" במערכת החינוך	

תשומת לב המנהלים והמורים

לפי האמור בסעיף 3(א) ל"תקנות חינוך ממלכתי (סדרי פיקוח) התשל"ג-1973", הוראות המנהל הכללי המופיעות בחוזרי המנכ"ל מחייבות את המנהלים ואת המורים, ועליהם לנהוג לפיהן.

חוברת זו מרכזת לנוחותכם את ההוראות שהתפרסמו בחודש שבו היא יצאה לאור. עם זאת, מאחר שחלים מזמן לזמן שינויים ותיקונים בהוראות המנכ"ל, על המשתמש בחוברת מוטלת האחריות לבדוק באתר משרד החינוך אם חלו שינויים בהוראות ממועד פרסום החוברת. יש לפעול בהתאם להנחיות המעודכנות ביותר בכל נושא.

הודעות

3. ארגון ומינהל

3.1 ארגון העבודה הפדגוגית

מענקי הקרן לעידוד יזמות חינוכיות (עג) 3.1-3

הקרן לעידוד יזמות חינוכיות (ע"ר) נוסדה בשנת 1971 על-ידי פרופ' מרסלה ברנר ז"ל ופועלת בשיתוף קרנות ובמיזם משותף עם משרד החינוך.

הקרן הוקמה כדי להעצים את המורה והמחנך בישראל תוך טיפוח יצירתיות וחדשנות בחינוך. באמצעות ליווי פדגוגי, מענקים כספיים ותמיכה רגשית לגננת, למורה או לצוות מורים, הקרן מעודדת את הוצאתם של רעיונות חינוכיים חדשניים מן הכוח אל הפועל ומסייעת ליישם אותם במערכת החינוך הישראלית. הקרן מנוהלת בהתאם להמלצות ועדת חינוך המורכבת ממנהלים ומבכירים במשרד החינוך.

מדי שנה הקרן תומכת בכ-50 יזמות בתחומים לימודיים-חינוכיים מגוונים אשר מהווים חידוש או פריצת דרך, מקדמים את המעשה החינוכי או עונים על צרכים ייחודיים של תלמידים. היזמות שהקרן מעודדת עוסקות בשיטות הוראה חדשניות, בחומרי למידה לא שגרתיים, בהפעלות חברתיות מגוונות, בגישה ייחודית לשונות ועוד.

הקרן מציעה מענקים למוסד החינוכי שבו מלמד היזם לצורך מימוש היזמה. המענקים מדורגים על-פי היקף היזמה, ושיעורם נע בין 6,500 ש"ח ל-12,000 ש"ח. כמו כן הקרן מעניקה מלגות אישיות בשווי \$1,000 למורה או לצוות שהגה את היזמה ופיתח אותה לתכנית החדשנית שזיכתה אותו במענק הקרן באותה השנה.

גננות ומורים מוזמנים להציע יזמות ולבקש מענק לקראת שנת הלימודים התשע"ד.

מועד אחרון להגשת מועמדות הוא יום חמישי, כ"ד בניסן התשע"ג, 4 באפריל 2013.

מפגשים ליזמים ולמתעניינים יתקיימו בחיפה ובירושלים במועדים האלה:

בחיפה – ביום שני, ח' באדר התשע"ג, 18 בפברואר 2013, בשעה 16:00, במרכז פסגה, דרך הים 202.

בירושלים – ביום רביעי, י' באדר התשע"ג, 20 בפברואר 2013, בשעה 16:30, בקריית מוריה, רחוב העסקן 3.

קיום המפגשים מותנה במספר הנרשמים. לפרטים ולהרשמה למפגשים אפשר לפנות בטלפון 02-5638895, או בדוא"ל office@keren-yozmot.org.il.

**פרטים, הנחיות וטפסים לבקשת המענק אפשר למצוא
באתר האינטרנט בכתובת www.keren-yozmot.org.il.
פרטים נוספים על הקרן לעידוד יזמות חינוכיות אפשר לקבל באמצעות
פנייה בדואר לת"ד 4602, ירושלים 91046, או בטל' 02-5638895,
פקס' 02-563-7470. בשאלות אפשר לפנות אל הגב' מירי ונד,
מנהלת גף מוסדות חינוך באגף א' חינוך עי"ס, טל' 02-5603252/3.**

3.2 בינוי, פיתוח ותחזוקת מבני חינוך

תמיכה בפרויקטים לעיצוב חזותם של מבני חינוך ולשיפורם (עג) 3.2-1

אגף א' מיפוי ותכנון פועל כדי לפתח מדיניות בתחום שיפור העיצוב והחזות של המבנה החינוכי והסביבה הלימודית. האגף מיישם מדיניות זו תוך שימת לב להיבטים אסתטיים ולהיבטים ממתני אלימות.

מינהל הפיתוח מייעץ בתחום, מתקצב פרויקטים מיוחדים, מסייע בקידום ומלווה את פיתוחם. פעילות האגף כוללת תכנון חצרות ועיצובן כמרחבי למידה, שיפור חזות המבנה, פיתוח המודעות האסתטית ושילוב עבודות עיצוב ייחודיות במרחב בית הספר תוך התייחסות לתפיסה החינוכית שלו.

בשנת 2014 מתוכננת תמיכה בפרויקטים לפיתוח חצרות לימודיות.

אפשר להגיש בקשות לתמיכה בפרויקטים עד כ' בניסן התשע"ג, 31.3.2013. את הבקשות יש להגיש באמצעות הרשות המקומית בלבד ועל פי הנחיות הנוהל להגשת בקשה לתמיכה בפרויקט.

אפשר לקבל את הנחיות הנוהל ואת הטפסים להגשת הבקשה בפנייה לפקס' 02-5603462, או באמצעות אתר האינטרנט בכתובת www.education.gov.il/development, או בפנייה בדואר לכתובת: מינהל הפיתוח, אגף א' מיפוי ותכנון, עיצוב חזות מבני חינוך, משרד החינוך, רח' דבורה הנביאה 2, ירושלים 91911.

לפרטים נוספים אפשר לפנות
אל הגב' מיקי אריאן כדריה או אל הגב' עפרה גפן,
טל' 02-5602117.

3.6 טכנולוגיית המידע ומחשוב

3.6-6 (עג) חדשות ועדכונים ב"אוח" – פורטל האינטרנט של המשרד ובאתרי היחידות

1. או"ח - פורטל משרד החינוך

א. או"חודשי - עלון מקוון 66 ל"אוח"

עלון מקוון (NewsLetter) 66 נשלח לכל העוסקים בחינוך. העלון עוסק בחג ט"ו בשבט, בבחירות לכנסת ועוד. כמו כן אפשר למצוא בעלון ידיעות, חדשות ועדכונים שעלו לאתר בחודש האחרון.

כתובת האתר:

<http://www.edu.gov.il/owl/owlnews66.htm>

ב. ט"ו בשבט

באתר ט"ו בשבט אפשר למצוא מידע על סדר ט"ו בשבט, ציירים מציירים עצים ועבודות ילדים בנושא. עוד באתר שירים לחג, חידונים על אישים בתנ"ך ועל עצים וכן משחקים, טריוויה ועוד.

כתובת האתר:

www.edu.gov.il/tu_beshvat

הודעות

10

2. אתרי יחידות

א. האגף לזהירות ולבטיחות בדכים

אתר האגף לזהירות ולבטיחות בדרכים התחדש בגרפיקה ססגונית ובדף בית מזמין. דף הבית כולל סרטון "לילדים אין בלמים", הודעות ועדכונים ומידע מן הנעשה בשטח.

כתובת האתר:

www.edu.gov.il/Zahav

ב. אגף חינוך מיוחד

אתר אגף חינוך מיוחד התחדש בגרפיקה ובדף בית נגיש וידידותי למשתמש. בדף הבית מתפרסמים הודעות ועדכונים, דבר מנהלת האגף, עדכונים מן הנעשה בשטח ועוד.

לצד התכנים הללו מוצגים בדף הבית סרטון, גלריית עבודות תלמידים ולוח אירועים של האגף.

כתובת האתר:

www.edu.gov.il/Special

3.7 מינהל מוסדות חינוך

עג 2-3.7 שינוי המדיניות של פתיחת מוסדות לימוד חדשים בחינוך העל-יסודי בחמ"ד

לאחרונה הוחלט על מדיניות חדשה לפתיחת בתי ספר על-יסודיים בחמ"ד. מטרת המדיניות החדשה היא לייצב ולחזק את בתי הספר הקיימים, למנוע ריבוי של בתי ספר קטנים ולאפשר הכלה של מגוון תלמידים גדול יותר בתוך כל בית ספר. פתיחת בית ספר על-יסודי חדש ביישוב כלשהו תתאפשר רק אם אין בית ספר אחר הנותן מענה לצרכים ביישוב ובסביבתו. מדיניות זאת אמורה לסייע בהורדת תשלומי ההורים, באשר משאבים של בתי ספר קטנים - מצומצמים. המדיניות הנ"ל תהווה בסיס להחלטות הוועדה העליונה לפתיחת בתי ספר על יסודיים, על פי הנהל הקבוע המסדיר את הגשת הבקשות לוועדה העליונה לפתיחת בתי ספר על-יסודיים חדשים. נציג מינהל החינוך הדתי הינו חבר קבוע בוועדה.

בשאלות אפשר לפנות אל מר יגאל צרפתי, סמנכ"ל ומנהל מינהל הפיתוח, טל' 02-5603351 שלוחה 4, דוא"ל yigalzar@education.gov.il.

3.7-3 (עג) חובת שקיפות ציבורית בנוגע לשכר בעלי תפקידים בבתי הספר שבבעלות פרטית

בהתאם להוראות הדין, משרד החינוך מתקצב את בתי הספר העל-יסודיים בגין שכר הלימוד של התלמידים הלומדים בהם. עם זאת, שכר העובדים במוסדות החינוך שבבעלות פרטית משולם ישירות על ידי הבעלות. משרד החינוך רואה לנכון לאפשר פיקוח ציבורי על שכר זה.

כדי לאפשר פיקוח ושקיפות כלפי ציבור ההורים, על מנהלי בתי הספר בחינוך העל-יסודי שבבעלות פרטית (או על הבעלות עצמה) לפרסם לציבור ההורים בבית הספר את חמשת התפקידים שבגינם משולם השכר הגבוה ביותר בבית הספר, את גובה השכר החודשי והשנתי של כל אחד מבעלי התפקידים הללו ואת המקור התקציבי לתשלום השכר האמור.

ההנחה היא כי שקיפות תתרום להורדת תקורות ועלויות ובכך תסייע להורדת תשלומי הורים.

הפרסום כאמור יתבצע בכל שנה לקראת חודש אפריל וידווח על השכר של השנה הקודמת אשר הסתיימה ב-31.12. העתק מן הפרסום האמור יש להעביר בכל שנת לימודים אל הד"ר חגית מאיר, מנהלת אגף יישומי חוק ומדיניות במינהל הפדגוגי, לכתובת hagitme@education.gov.il.

בשאלות אפשר לפנות אל:

בחינוך הממלכתי אל הגב' יפה פס, מנהלת אגף א' לחינוך העל-יסודי,
דוא"ל yaffapa@education.gov.il
בחינוך הממלכתי-דתי אל הד"ר אברהם ליפשיץ, מנהל מינהל החמ"ד,
דוא"ל avrahmli@education.gov.il

3.10 רישום והעברות תלמידים

3.10-2 (עג) הרישום לגני ילדים ולבתי ספר יסודיים לקראת שנת הלימודים התשע"ד

1. מועד הרישום

- 1.1 הרישום לגני ילדים ולבתי ספר יסודיים יתקיים מיום ראשון, ב' בשבט התשע"ג (13 בינואר 2013), ועד יום חמישי, כ' בשבט התשע"ג, 31 בינואר 2013, ועד בכלל.
- 1.2 רשות החינוך המקומית רשאית לקבוע, בהתאם לצורכי המקום ובהתחשב בנוחות הקהל, כמה ימי רישום לגני ילדים ולבתי-ספר בתקופת הרישום הנ"ל, ובלבד שלא תקבע פחות משישה ימי רישום בסך הכול, ובשניים מתוך ימים אלה יהיו משרדי הרישום פתוחים גם בימים שמחוץ לתקופת הרישום הנ"ל.
- 1.3 מועדי רישום אלה מחייבים את כל הילדים בגיל 5 ו-6 וכן בגיל 3 ו-4 הנכללים בצו לימוד חובה (החלה בגני ילדים), התשנ"ט-1999, ובצו לימוד חובה (החלה בגני ילדים), התשס"א-2001.
- 1.4 הרישום לגילאי 3 ו-4 הנכללים בצו לימוד חובה (החלה בגני ילדים), התשנ"ט-1999, ובצו לימוד חובה (החלה בגני ילדים), התשס"א-2001, מתקיים ברשות המקומית בלבד, פרט לרשויות הנכללות בניסוי של רישום באינטרנט (ראה ב-1.7 להלן).
- 1.5 הורה המבקש לרשום את ילדו לגן מוכר שאינו רשמי יבצע את הרישום ברשות המקומית, בצירוף אישור מהבעלות (דוגמת הטופס לרישום ראה בנספח ד' בהודעה זו, המצוי גם בחוברת "רישום לגני ילדים, התשע"ד" המפורסמת באינטרנט בכתובת CMS.education.gov.il/educationcms/units/MinhalPedagogi/Agafim/Irgun
- 1.6 בימים הנ"ל אפשר לערוך גם את הרישום לגנים לילדים בגיל טרום-חובה, שאינם נכללים בצו, אך רשות החינוך המקומית רשאית לערוך את הרישום לגני ילדים אלה גם בימים שמחוץ לתקופת הרישום הנ"ל.

הודעות

14

- 1.7 על הרשויות לפעול על פי תקנות הרישום ולעשות את כל הסידורים כדי לסיים את רישום התלמידים במועד שנקבע על-ידן. הורים שלא יתייצבו במועד - יופעל לגביהם הליך תזכורת ושיבוץ כפי שבא לביטוי בתקנות הרישום.
- עם סיום מועד הרישום תידרשנה הרשויות לדווח למחלקת התקן במחוזות על הנתונים הסופיים בכיתות א' במשרד החינוך ועל הרישום לכיתות הגן.
- 1.8 להלן הנחיות לרישום לגני ילדים באינטרנט במסגרת הניסוי:
- 1.8.1 רשות חינוך מקומית שקיבלה היתר מהמינהל הפדגוגי יכולה לקיים, בנוסף על אמצעי הרישום המפורטים בתקנות, רישום באתר האינטרנט שלה לחינוך הרשמי בלבד.
- 1.8.2 באתר האינטרנט או בכל אתר שמקושר לאתר האינטרנט של הרשות, לא יהיו תעמולה, ייעוץ או פעולת הסברה הבאים לשכנע אדם לרשום או להימנע מלרשום תלמיד למוסד שבו ניתן חינוך ממלכתי או חינוך ממלכתי דתי.
- 1.8.3 הרישום באינטרנט ייעשה בכל רשות לתושביה בלבד. מי שאינו רשום ברשות לא יופיע באתר האינטרנט, והרישום לגביו ייעשה בנוהל הרגיל. הורים יוכלו לרשום את ילדיהם אך ורק על פי אזורי הרישום שאושרו על ידי הרשות המקומית. המערכת הממוחשבת של ספקי המידע של הרשות צריכה להשתלב בתכנות המיפוי הבין-יישובי שנקבעו על ידי מינהל הפיתוח.
- 1.8.4 הרישום שלא באמצעות האינטרנט יהיה הרישום בתוקף, והוא יבטל כל רישום מנוגד באתר האינטרנט.
- 1.8.5 הרישום באינטרנט הוא רק שלב ראשון בתהליך הרישום. הרשות המקומית תשלח אישור בדואר על ביצוע הרישום באינטרנט לכתובת הרושם, וכן אישור על שיבוץ הילד.
- 1.9 חל איסור לבצע רישום באמצעות שליחת טופסי הרישום לבתי הורים בדואר.

2. החייבים ברישום

2.1 לכיתה א'

תאריכי הלידה של החייבים ברישום לכיתה א' לשנת הלימודים התשע"ד הם מ-א' בטבת התשס"ז, 22 בדצמבר 2006, עד כ"ט בכסלו התשס"ח, 9 בדצמבר 2007.

הורי ילדים שנולדו מ-א' בטבת התשס"ח, 10 בדצמבר 2007, ימלאו טפסים המיועדים לגני חובה.

במקרים מיוחדים, אם הורים אלה ירצו לרשום את ילדם לבית-ספר, הם יוכלו למלא, בנוסף על טופס הרישום לגן חובה, טופס העברה לבית-ספר. אם יימצא מאוחר יותר, על פי הקריטריונים המקובלים (המלצת גנת, בדיקת רופא המשפחה וחוות דעת של השירות הפסיכולוגי), כי הילד מתאים ללמוד בכיתה א', תשתמש הרשות המקומית בטופס ההעברה לצורך דיווח על הרישום.

2.2 לגנים (גילי 3.5-4 ו-5)

תאריכי הלידה של חייבי הרישום על פי חוק לימוד חובה לשנת הלימודים התשע"ד הם:

- גילי 5: א' בטבת התשס"ח, 10 בדצמבר 2007, עד ל' בכסלו התשס"ט, 27 בדצמבר 2008

- גילי 4 (שנכללו בצו לימוד חובה): א' בטבת התשס"ט, 28 בדצמבר 2008, עד ל' בכסלו התש"ע, 17 בדצמבר 2009

- גילי 3 (שנכללו בצו לימוד חובה): א' בטבת התש"ע, 18 בדצמבר 2009, עד ל' בכסלו התשע"א, 7 בדצמבר 2010.

התאריכים שצוינו לגילי 3 ו-4 תקפים גם לילדים שאינם נכללים ביישובים ובאזורים שנכללו בצו לימוד חובה (החלה בגני ילדים), התשנ"ט-1999 ובצו לימוד חובה (החלה בגני ילדים), התשס"א-2001, והמעוניינים להירשם לגנים על פי סעיף 1.5 להלן.

3. תלמיד שלא נרשם במועד

3.1 רשות החינוך המקומית תשלח להורי תלמיד שלא נרשם בזמן הודעה בכתב שבה הם יידרשו לרשום את התלמיד בתוך 7 ימים מיום מסירת ההודעה.

- 3.2 לא מילאו ההורים אחר האמור בהודעה, או התברר שאין לתלמיד הורים – תקבע רשות החינוך המקומית את גן הילדים או את בית הספר שבו ילמד התלמיד במקום הקרוב ביותר למקום מגוריו.
- 3.3 הגיעה רשות החינוך המקומית להסדר אחר עם ההורים, ישובץ התלמיד בגן הילדים או בבית הספר על פי ההסדר שנקבע.
- 3.4 רשות החינוך המקומית תשלח להורי התלמיד הודעה בכתב בעניין גן הילדים או בית הספר שבו שובץ ילדם ובעניין חובת הלימוד הסדיר שלו באותו מוסד.

4. מועדי ההעברה לנרשמים לבתי ספר ולגני חובה (לגילי 5 ו-6 ולגילי 3 ו-4 הנכללים בצו לימוד חובה (החלה בגנ"י), התשנ"ט-1999 ובצו לימוד חובה (החלה בגנ"י), התשס"א-2001

- 4.1 מועדי ההעברה הם, על פי התקנות, בין התאריכים א' באדר התשע"ג, 11 בפברואר 2013, ל-כ"א באדר התשע"ג, 3 במרס 2013.

במועד הרישום הורים רשאים להגיש בקשה לרשות החינוך המקומית להעביר את בנם או את בתם

- ממוסד רשמי אחד למשנהו
- ממוסד רשמי למוסד פרטי
- ממוסד רשמי למוסד פטור
- ממוסד רשמי למוסד מיוחד
- ממוסד פרטי למוסד רשמי
- ממוסד פטור למוסד רשמי.

- 4.2 העברות תלמידים בין מוסדות חינוך יכולות להתבצע גם מחוץ למועד הרישום (בתנאי שהתלמידים משובצים כתלמידים במוסד חינוך), כפי שיפורט להלן:

הורים רשאים להגיש בכל עת בקשה להעביר את בנם או את בתם

- ממוסד רשמי למוסד מיוחד
- ממוסד פרטי למוסד רשמי
- ממוסד רשמי אחד למשנהו, מטעמים חינוכיים אלה:

- אי התאמת התלמיד לחברת הילדים

- קשיים של הורים או של תלמידים עם מנהל המוסד או עם מוריו
- בעיות הסתגלות
- ממוסד רשמי אחד למשנהו, משום שהתלמיד העתיק את מקום מגוריו בתחום השיפוט של רשות החינוך המקומית
- ממוסד רשמי אחד למשנהו, בשל מחלת התלמיד
- ממוסד פרטי אחד למשנהו.

4.3 העברות תלמידים לאחר מועד הרישום ממוסדות רשמיים למוסדות מוכרים שאינם רשמיים

על פי התיקון לתקנות הרישום שנתקבל בתאריך ה' בטבת התשס"א, 31 בדצמבר 2000, אפשר להעביר תלמידים גם ממוסדות רשמיים למוסדות מוכרים שאינם רשמיים, בתנאי שהבקשה להעברה היא מטעמים חינוכיים והיא מוגשת לרשות המקומית.

אם דחתה הרשות המקומית את בקשת ההורים, אפשר להגיש ערעור למנהל המחוז בתוך 7 ימים.

לא אישר מנהל המחוז את ההעברה, רשאים ההורים להגיש ערעור בכתב למנהל הכללי בתוך 7 ימים מיום שקיבלו את ההודעה על ההחלטה. החלטת המנהל הכללי בערעור תהיה סופית.

5. טפסים ונוהל

5.1 לכיתות א' ולגני ילדים

5.1.1 חוברת הדרכה לנרשמים לגני ילדים וחוברת הרישום לכיתות א' פורסמו באינטרנט בכתובת

[CMS.education.gov.il/educationcms/units/MinhalPedagogi/Agafim/Irgun](https://cms.education.gov.il/educationcms/units/MinhalPedagogi/Agafim/Irgun)

5.1.2 משרד החינוך ימשיך את ההסדר שהתקיים בשנים קודמות ברשויות המקומיות:

א. טופסי הרישום, בצירוף דפי ההדרכה לנרשמים, יחולקו ברשויות המקומיות לקראת הרישום באמצעות ספקי השירות שהרשות בחרה לעבוד איתן.

ב. ספקי השירות שהרשות בחרה יהיו בקשר עם כל הרשויות המקומיות החל מתחילת תקופת הרישום ויקבעו עם כל רשות מקומית את נוהלי איסוף החומר והעברתו.

5.1.3 הרשויות המקומיות מתבקשות לעשות כל מאמץ כדי למנוע שיבוש בהתארגנות מערכת החינוך לקראת השנה הבאה.

בשאלות אפשר לפנות אל אגף אמח"י, טל' 02-56004001.

נספח ד' אישור בקשה לרישום לגן חובה מוכר שאינו רשמי לשנה"ל התשע"ד

שם הבעלות _____ סמל הבעלות

--	--	--	--	--	--

כתובת הבעלות _____ הכרה מיום (לגילי 5-6
ולגילי 3-4 בצווים)

רשיון בר תוקף מספר (סמל הגן חדש - 6 ספרות)

--	--	--	--	--	--	--	--

שם התלמיד _____ מספר תעודת הזהות

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

תאריך הלידה ___/___/___ שם הגן המבוקש _____

כתובת הגן _____

© אני מתחייב לקבל את התלמיד לגן רק אם אקבל את ההכרה עד תחילת שנת הלימודים.

_____ חתימה וחותמת הבעלות

_____ שם מורשה חתימת הבעלות

תאריך ___/___/___

3.11 תשלומי הורים

תשלומי הורים לארגון ההורים הארצי (עג) 3.11-2

ארגון הורים ארצי הוא עמותה המייצגת הורים לתלמידים במערכת החינוך ברחבי הארץ.

פעולת העמותה ממומנת בין השאר מגבייה בסך 1.5 ש"ח לתלמיד במסגרת תשלומי רשות של ההורים, כפי שאושר על ידי ועדת החינוך של הכנסת.

בעבר הוקפאה הגבייה עבור ארגון הורים ארצי, אך החל משנה"ל התשע"ג היא מתחדשת לאחר קיום בחירות כדין ובחירת נציגי הארגון ומוסדותיו.

בתי הספר הגובים עבור ארגון הורים ארצי מתבקשים לפעול כדלקמן:

להעביר את סכום הגבייה לחשבון הבנק של ארגון הורים ארצי, המתנהל בבנק לאומי (סמל בנק 10) בסניף כיכר רבין, תל אביב (סמל סניף 816), לחשבון מספר 21/210300.

להעביר לצורך בקרה אישור בכתב על העברת הכספים, הכולל את שם בית הספר, מספר התלמידים בבית הספר, מספר התלמידים שבגינם מועבר התשלום וסך התשלום, אל:

- מר עמי יפה, פקס' 03-6969899, דוא"ל Ami@A-yaffe.co.il

- רו"ח מר משה יסקין, פקס' 03-5616696, דוא"ל moshe@yeskin.co.il

בדבר פרטים טכניים הנוגעים להפקדת הכספים אפשר לפנות אל
רו"ח מר משה יסקין, רח' המסגר 55, תל-אביב, טל' 03-5616695.
כמו כן אפשר לפנות אל חברי הנהלת הארגון האלה:
עו"ד גדעון פישר, יו"ר הארגון, טל' 03-6913999
הגב' סיגל ציוני, ס. יו"ר, חיפה, טל' 054-5999851
מר עמי יפה, ס. יו"ר, תל אביב, טל' 03-6969889
מר זאב גולדבלט, חבר ועדת כספים, גבעתיים, טל' 052-5555121
מר אלי יעקובי, חבר ועדת כספים, הרצליה, טל' 050-6776396
הגב' דגנית גרינבוים, חברת ועדת כספים, אלפי מנשה, טל' 052-8548888.

הודעות

4. בחינות .4

4.3 בחינות בגרות

שינויים בבחינות הבגרות בעל-פה בערבית	4.3-4 (עג)
---	-------------------

בבחינת הבגרות בעל פה בערבית בשאלון 019205 חלו שינויים שתוקפם החל מקיץ התשע"ג. השינויים אינם בהיקף החומר שנלמד עד כה, אלא בדרך ההיבחנות של התלמיד בסוף תהליך הלמידה – במעמד הבחינה בעל-פה. מטרתם העיקרית היא חלוקה מבוקרת יותר של נושאי הלימוד הרבים בכיתה י"ב והקלה על העומס המוטל על התלמידים.

בחינת הבגרות בעל פה מתקיימת בשני מסלולים: מסלול ערבית ספרותית ומסלול ערבית מדוברת. המורים הם אלה הבוחרים את המסלול שבו ייבחנו תלמידיהם.

להלן מתכונת הבחינה בעל-פה בשאלונים השונים:

1. **בחינת הבגרות בעל-פה בשאלון 019102**
הבחינה תישאר ללא שינוי (דיאלוג בסיסי + קטעי קריאה ומענה על שאלות תוכן)
2. **בחינת הבגרות בעל-פה בשאלון 019205 (2 יחידות לימוד - השלמה ל-5 יחידות לימוד)**
לבחינת הבגרות בעל פה שלושה חלקים:
 - א. דיאלוג
 - ב. פרקי קוראן או קטעים מתוך הספרות הקלאסית
 - ג. נושאי אקטואליה או ספרות מודרנית.

מסלול ערבית ספרותית

נושאי אקטואליה או ספרות מודרנית - 35% (ספרותית) ***	פרקי קוראן או קטעים מתוך הספרות הקלאסית - 40% (ספרותית) **	דיאלוג - 25% (מדוברת או ספרותית)*
נושאי אקטואליה (ביניהם נושא העוסק באחד מארבעת קטעי העיתונות שנבחרו בתחילת שנת הלימודים על פי המיקוד)	10 פרקי קוראן	אני, משפחתי וביתי
ספרות מודרנית	10 קטעים מהספרות הקלאסית	אני ובית ספרי
		תחום עניין של התלמיד
		תכניות לעתיד

מסלול ערבית מדוברת

נושאי אקטואליה או ספרות מודרנית - 35% (מדוברת או ספרותית) ***	פרקי קוראן או קטעים מתוך הספרות הקלאסית - 40% (ספרותית)	דיאלוג - 25% (מדוברת)
נושאים לשיחה בערבית מדוברת (מתוך מגוון הנושאים הנזכרים בחוברת תכנית הלימודים בלשון ערבית בעמוד 55. מתוך הנ"ל ייבחר לפחות נושא אחד העוסק באקטואליה, שאפשר להמירו באחד מקטעי העיתונות שנבחרו בתחילת שנת הלימודים על פי המיקוד).	7 פרקי קוראן	אני, משפחתי וביתי
ספרות מודרנית	7 קטעים מהערבית הקלאסית	אני ובית ספרי
		תחום עניין של התלמיד
		תכניות לעתיד

* במסלול ערבית ספרותית ובמסלול ערבית מדוברת **הדיאלוג המורחב** יהיה בנושאים האלה: אני משפחתי וביתי, אני ובית ספרי, תחום עניין של התלמיד ותכניות לעתיד.

הדיאלוג מהווה 25% מהציון.

הדיאלוג בשני המסלולים יתנהל בערבית מדוברת או בערבית ספרותית, על פי בחירת התלמיד. בשנים הבאות תהיה הנטייה בדיאלוג המורחב לשיח בערבית מדוברת.

**** פרקי קוראן או קטעים מתוך הספרות הקלאסית (לפי המיקוד): בשני המסלולים הקטעים הקלאסיים יהיו מנוקדים. הקריאה תתנהל בערבית ספרותית.**

חלק זה מהווה 40% מהציון.

המורה ילמד את שני התחומים (קוראן וספרות קלאסית). התלמיד ייבחן בבחינת הבגרות בעל פה על אחד התחומים, על פי המיקוד באותה השנה.

***** במסלול הערבית הספרותית: נושאי אקטואליה (לפחות אחד מהם עוסק באחד מקטעי העיתונות שנבחרו בתחילת שנת הלימודים על פי המיקוד) או תחום ספרות מודרנית (בהתאם למיקוד, שאלות תוכן הנוגעות לסיפורים מתוך הספרות המודרנית).**

חלק זה מהווה 35% מהציון.

****** במסלול הערבית המדוברת: נושאים לשיחה מתוך מגוון נושאי השיחה בערבית מדוברת על פי תכנית הלימודים, (כאשר לפחות אחד מהם יעסוק בנושא אקטואלי שאפשר להמירו באחד מקטעי העיתונות שנבחרו בתחילת שנת הלימודים על פי המיקוד).**

המענה על השאלות הוא בערבית ספרותית או בערבית מדוברת, על פי בחירת התלמיד. חלק זה מהווה 35% מהציון.

הערות לפרק ההבעה בכתב:

1. **קטעי העיתונות** – המאמרים שייקבעו במיקוד יהיו בפרק העיתונות ובפרק ההבעה בכתב (כפי שהיה נהוג עד היום).
2. **ספרות מודרנית** – שאלות כלליות בספרות מודרנית עשויות להיות בבחינת הבגרות בכתב (גם אם פרק הספרות ירד במיקוד בעל פה).
3. **קטעי עיתונות** – שאלות כלליות בנושאי אקטואליה עשויות להיות בבחינת הבגרות בכתב (גם אם פרק האקטואליה ירד במיקוד בעל פה).

בשאלות אפשר לפנות

**אל הגב' סיגלית שושן, מפמ"ר ערבית, עולם הערבים והאסלאם,
טל' 050-6282831, דוא"ל sigsh5@education.gov.il.**

7. חינוך חברתי וחינוך בלתי פורמאלי

7.9 פעילות חברתית וקהילתית

7.9-4 (עג) יישום תכנית הליבה לשעות חינוך לכיתות ז'-י"ב לטיפוח שייכות, מימוש עצמי ומעורבות חברתית בחודש טבת (ינואר)

שונות ורב תרבותיות - יישום בראייה בית ספרית

תאריכים: י' בטבת, יום הזיכרון לזאב ז'בוטינסקי

ערכים: כבוד האדם, סובלנות, התחשבות, קבלת השונה, הכלה

מיומנויות: הקשבה, בניית טיעונים, חקר.

חודש טבת מתמקד בעיסוק ביחס לשונה, הן ברמת הקבוצה והן ברמת החברה הכללית. במהלך החודש תעסוק כל שכבה בערכים אלה בהקשר לנושא השנתי שלה.

שונות

הכיתה כקבוצת שווים שבה מתרחשים תהליכים לימודיים וחברתיים היא קבוצה הטרוגנית שחבריה שונים זה מזה בהיבטים מגוונים, כמו צרכים, משאלות ושאיפות, תפיסות עולם, דעות ורצונות, מראה חיצוני, תכונות אופי, יכולות וכישרונות, תחביבים, מסורות ותרבויות.

השונות וביטוייה המגוונים בפעילות החינוכית, החברתית והלימודית עשויים לזמן לחברי קבוצת השווים הפריה הדדית, התפתחות אישית וחברתית והתנסות במימוש ערכים, כמו מתן כבוד לשונה, קבלת האחר ועוד.

בספרות המחקרית אפשר למצוא סימוכין לכך שמפגש עם השונה ושיתוף פעולה עמו לאורך זמן עשויים לסלול את הדרך להתפתחות אישית וללכידות חברתית.

רב תרבותיות

החברה הישראלית היא חברה מרובת תרבויות – יש בה יהודים שהגיעו מארצות רבות והביאו איתם ערכים, מנהגים ודפוסי חיים מגוונים, והיא כוללת גם מיעוטים בני דתות ותרבויות שונות. מדינת ישראל עברה דרך ארוכה ממדיניות "כור ההיתוך" שהייתה שלטת בשנותיה הראשונות של המדינה, עד לתפיסת "קערת הסלט" המאפיינת את המצב הרב-תרבותי השורר בחברה הישראלית היום. מצד אחד – המכנה המשותף הישראלי הולך ומתעצם. רוב הישראלים הם ילידי הארץ, דוברי עברית, המושפעים מתרבות הצריכה המערבית. מצד שני – גברו המודעות והנכונות לחיים בחברה רב-תרבותית. קבוצות שונות בחברה שומרות על היבדלות תרבותית ועל זיקה לתרבות ארץ המוצא שלהן לצד היותן חלק מהחברה הישראלית.

תכנים שכבתיים

כיתה ז': מי אני ומאין באתי? – זהות אישית ושונות תרבותית

במסגרת העיסוק בזהותם האישית יפגשו התלמידים את המסורות המשפחתיות השונות שלהם ויכירו את תרבות המוצא שלהם. הנחת היסוד היא שהמודעות וההיכרות עם התרבות הייחודית של כל קבוצה לאומית, דתית ו/או עדתית חיונית לפיתוח סובלנות ויכולת הכלה של תרבויות אחרות.

כיתה ח': אנחנו שונים – סובלנות והכלה

התלמידים יעסקו ביחס לשונה בקבוצה ובסכנות שביצירת סטראוטיפים ויתמודדו עם האתגר הטמון ביכולתה של קבוצה להכיל סוגים שונים של שונות: על פי מוצא, אורח חיים, מגדר, יכולות גופניות ומנטליות ועוד.

כיתה ט': איך ביחד? – לחיות בחברה רב-גונית

התלמידים יעסקו ביחס לאחר בתרבות היהודית ובתרבויות אחרות. אם אפשר ייערכו מפגשים עם קבוצות של תלמידים ממגזרים שונים כדי לקדם הבנה וכבוד הדדי ולפתח מיומנויות של הידברות.

כיתה י': המפגש עם השונה

השתתפותם של התלמידים בתכנית המחויבות האישית יוצרת עבורם הזדמנויות למפגש עם מגוון של אנשים וקבוצות בחברה הישראלית ובמיוחד עם קבוצות מוחלשות.

כיתה י"א: רב תרבותיות במדינת ישראל

התלמידים יעסקו בדמותה של מדינת ישראל כמדינה יהודית דמוקרטית על הקבוצות השונות שבתוכה.

הודעות

כיתה י"ב: לחיות עם שונות

בהמשך להכנתם של התלמידים לקראת שירות צבאי או לאומי משמעותי, הם ידונו בהתמודדויות הצפויות להם במסגרת המפגש עם שונים מהם ובחשיבות הסולידריות בחברה.

פעילות ייחודית לחמ"ד: "באהבה ובאמונה", בית חינוך כמשפחה לאור דמותו של הרב צבי יהודה קוק זצ"ל. פורסמה חוברת פעילויות לשיעורי חינוך ולמגוון גדול של תחומי דעת המאירים את דמותו של הרב צבי יהודה ומקרבים אותו אל עולמו של התלמיד. החוברת נמצאת באתר החמ"ד בכתובת
NR/rdonlyres/683C330B-AC32-4ED9-910D-/
CD1130BFBB37/164476/kokEMONA.pdf

מטרות התכנית "באהבה ובאמונה":

- לעורר בקרב התלמידים תשוקה ללמוד תורה ולנטוע בהם אמונה ביכולתם
- לעורר בתלמידים מחויבות ורצון להתחזק במידות, בחזקת "שיהא שם שמים מתאהב על ידך"
- לחזק בתלמידים את אהבתם למדינת ישראל, את מחויבותם לכלל ישראל ואת אמונתם בתהליך תחיית האומה.

פעילויות חודש טבת (ינואר) מצויות באתר מינהל החברה והנוער בכתובת
<http://meyda.education.gov.il/files/noar/tablejan.doc>

תכנית הליבה השנתית הכוללת ערוכה בטבלה ומצויה באתר מינהל החברה והנוער בכתובת
<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Noar/TechumeiHaminha/ChinuchChevrathi/tochliba.htm>

לפרטים נוספים בנושא יש לפנות לממונים המחוזיים לחינוך חברתי קהילתי

תלמידים ונוער:

hayasha@education.gov.il	050-6283573	ממונה ארצית חינוך חברתי קהילתי – חיה שפירא
avrahambe@education.gov.il	050-6282678	מחוז צפון – אברהם בן שושן
gilabo@education.gov.il	050-6283577	מחוז חיפה – גילה בורנשטיין
veredfi@education.gov.il	050-6282987	מחוז ת"א – ורד פינקלשטיין
tamarshlomo@gmail.com tamarshl@education.gov.il	050-6283435	מחוז מרכז – תמר שלמה
aliha@education.gov.il	050-6282384	חברה ערבית – עלי הייכל
zjafa@walla.co.il yafati@education.gov.il	050-6282454	מחוז ירושלים – יפה צדקיהו
rinamesika@walla.com rinama@education.gov.il	050-5282795	מחוז דרום – רינה מסיקה
anatz@kfar-olami.org.il	050-6225287	מגזר התיישבותי – ענת זמל

למידע נוסף אפשר לפנות אל הגב' עמליה לואין, מפקחת ארצית,
אגף תכנים, תכניות, הכשרה והשתלמויות, מינהל החברה והנוער,
טל' 03-9180816, דוא"ל amaliale@education.gov.il.

**פרסומי מינהל החברה והנוער לחודש
שבט (ינואר) (עג) 7.9-5**

פרסומים לציון מועדים ואירועים לאומיים ובין-לאומיים

גיליון "על סדר היום" - לקראת בחירות 2013

הבחירות לכנסת ה-19 ייערכו ביום שלישי, י"א בשבט התשע"ג, 22 בינואר 2013. מערכת הבחירות היא אחת מנקודות השיא במשטר דמוקרטי והיא מעלה הזדמנות חינוכית לדיון בשאלות ערכיות העומדות בבסיס ההתרחשויות הפוליטיות. בקישור מצורף גיליון חדש של "על סדר היום" בנושא הבחירות, וכן מבחר פעילויות מתוך מאגר הפעילויות של מינהל החברה והנוער, שעוסקות בנושאים עקרוניים העולים על סדר היום הציבורי בנושא הבחירות.

הגיליון מצוי באתר מינהל החברה והנוער בכתובת

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Noar/Miscell/Bechiroth2009.htm>

גיליון "על סדר היום" בנושא יום השנה לטביעת הצוללת אח"י דקר

ב-25 בינואר 2013 ימלאו 45 שנים לטביעת הצוללת דקר, שנעלמה בשנת 1968. ב-28 במאי 1999, לאחר שלושים ואחת שנות חיפושים, אותרה הצוללת דקר על קרקעית הים בין קפריסין לכרתים. הפעילות בגיליון נכתבה לאחר ההודעה על גילוי הצוללת ומזמנת דיון בסוגיית המחויבות המתמשכת של מדינת ישראל כלפי שליחיה הפועלים בשמה ולמענה.

הגיליון מצוי באתר מינהל החברה והנוער בכתובת

<http://noar.education.gov.il/main/upload/perut/actu5.htm>

גיליונות "על סדר היום" בנושא ט"ו בשבט

א. גיליון "על סדר היום" בנושא השמירה על איכות הסביבה

בגיליון מספר 62 (2007) שכותרתו "שנה טובה לירוקים" מצויה פעילות שמטרתה לעודד את בני הנוער להיות ערניים למתרחש סביבם ולקחת חלק

פעיל ביזמות לשמירה על איכות הסביבה הקרובה והרחוקה. כמו כן היא מזמנת לימוד ודיון במבחר סוגיות סביבתיות אקטואליות. הגיליון מצוי באתר מינהל החברה והנוער בכתובת

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Noar/Actualia/AISederHayom/Gilayon62.htm>

ב. גיליון "על סדר היום" בנושא חשיבות הנטיעה

בגיליון מספר 10 (2007) שכותרתו "חמד"ת ימים אותו קראת" מתפרסמת פעילות שבמרכזה בירור חשיבות הנטיעה בארץ ישראל, והיא מעודדת את המודעות לזיקה שבין אדם לעץ ואת המסרים הנובעים מזיקה זו. הגיליון מצוי באתר מינהל החברה והנוער בכתובת

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Noar/Actualia/AISederHayom/Gilayon61.htm>

גיליון "על סדר היום" לציון יום הולדתה של כנסת ישראל

גיליון מספר 112 (2012) שכותרתו "עם הפנים לכנסת" מוקדש לציון יום הולדתה של הכנסת, החל בט"ו בשבט. מטרות הפעילות הן עמידה על חשיבות הכנסת כמייצגת את שלטון העם, דיון בהשפעתה של הכנסת על חיי האזרחים ובחינת הדרכים שבהן אזרחים ובני הנוער יכולים להשפיע על דיוני הכנסת ועל החלטותיה.

הגיליון מצוי באתר מינהל החברה והנוער בכתובת

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Noar/Actualia/AISederHayom/seder112.htm>

70 שנה למרד גטו ורשה ולמרידות בגטאות אחרים – גבורה בימים ההם ובזמן הזה

התכנית החינוכית "70 שנה למרד גטו ורשה – גבורה בימים ההם בזמן הזה" יצאה לאור בסמיכות לחג החנוכה, חג אשר מוטיב הגבורה הוא מסממניו העיקריים. הפעילויות בתכנית מבררות את ערך הגבורה בימים ההם ובזמן הזה, דנות בבחירות הערכיות ובדילמות שמולן עמדו הלוחמים והלוחמות בעת המרד ובמשמעותה של שליחות ואחריות היום. רצוי לקשור את הדיון במרד ובערכים העולים בחוברת לנושא המרכז השנתי.

החוברת מצויה באתר בכתובת

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Noar/KatalogPirsumim/olahVehaketuma/geto70years.htm>

גיליון "על סדר היום" בנושא יום הזיכרון הבין-לאומי לציון השואה

על פי החלטת האו"ם נקבע ה-27 בינואר מדי שנה כיום זיכרון בין לאומי שבו יצינו כל המדינות את זכר השואה. גיליון "על סדר היום" מספר 48 (2006) שכותרתו "מאחורי הקלעים בעצרת האומות המאוחדות" מבקש לעורר בבני הנוער מודעות לחשיבותה של החלטת האומות המאוחדות על קיום יום זיכרון בין-לאומי לשואה ולבחון את משמעות ההחלטה עבור מדינת ישראל, העם היהודי ואומות העולם.

הגיליון מצוי באתר מינהל החברה והנוער בכתובת

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Noar/Actualia/AlSederHayom/Gilayon48.htm>

גיליון "על סדר היום" לזכרו של אילן רמון - האסטרונאוט העברי הראשון

ב-1 בפברואר 2013 ימלאו 10 שנים להתרסקות מעבורת החלל קולומביה על אנשי צוותה וביניהם אל"מ אילן רמון. גיליון "על סדר היום" מספר 22 שכותרתו "האסטרונאוט העברי הראשון - אחד משלנו" עוסק בדמותו של אילן רמון ובערכים ובחזון שבאו לביטוי במסעו לחלל יחד עם אנשי צוות המעבורת.

הגיליון מצוי באתר מינהל החברה והנוער בכתובת

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Noar/Actualia/AlSederHayom/Gilyon22a.htm>

**פרסומי מינהל החברה והנוער מצויים בכל מרכזי ההדרכה של המינהל במחוזות ואפשר לעיין בהם במקום או לשאול אותם. כמו כן אפשר למצוא את הפרסומים במלואם באתר האינטרנט של מינהל החברה והנוער בכתובת <http://noar.education.gov.il>.
לפרטים נוספים אפשר לפנות אל הגב' טליה נאמן, מנהלת אגף תכנים, תכניות, הכשרה והשתלמויות במינהל החברה והנוער, טל' 02-5603164/80.**

7.9-6 (עג) תערוכה בנושא אתיופיה וקהילת "ביתא ישראל"

החל מה' באדר התשע"ג, 15 בפברואר 2013 ועד ב' בתמוז התשע"ג, 10 ביוני 2013 תתקיים במוזיאון ארץ ישראל בתל אביב התערוכה "אתיופיה – מסע אל ארץ הפלאות", המביאה את סיפורה של אתיופיה ואת הקשר המיוחד שלה עם ארץ ישראל. התערוכה מציגה דימויים חזותיים המשקפים את תולדות אתיופיה, מקיסרות אקסום ועד העת החדשה, ומגוללת רצף היסטורי המקיף היבטים גיאוגרפיים, דתיים, לשוניים וחברתיים.

כמו כן התערוכה עוסקת בסיפורה של קהילת "ביתא ישראל" – קהילת יהודי אתיופיה, תוך התייחסות אל הקשרים שלה עם ירושלים ועם העם היושב בציון ואל סיפור עלייתה ארצה.

אפשר לשלב את הביקור בתערוכה במסגרת עיסוק בתרבותם של העולים מאתיופיה, לימוד סיפור עלייתם ארצה ודיון בקליטתם במדינה.

התערוכה כוללת מבחר עבודות אומנות, חפצי פולחן ולבוש, כתבי יד מאוירים, מוזיקה, כלי נגינה, קרטוגרפיה, צילומים, אתנוגרפיה, סרטים תיעודיים ועוד.

המוזיאון מציע מגוון פעילויות מותאמות לילדים, לבני נוער ולמבוגרים, החל מביקור ממוקד בן שעתיים ועד ליום פעילות מלא.

בתערוכה מרחב דידקטי ייחודי המותאם לפעילות אגף החינוך, אשר מאפשר למבקרים הצעירים מרחב התנסות, מגע וחקר.

בנוסף על התכניות המגוונות אפשר גם להתאים תכנית ייחודית לפי בקשה או לשלב בפעילות מפגש בן כשעתיים עם רקדנית ומוזיקה. המוזיאון מקיים גם השתלמויות וימי עיון למורים.

לפרטים ולהזמנות אפשר לפנות אל אגף החינוך במוזיאון.

בשאלות אפשר לפנות אל הגב' ורדה שיף, מנהלת אגף חינוך והדרכה, מוזיאון ארץ ישראל, טל' 03-7455709.

8. עובדי הוראה

8.4 מנהלים

התכנית להכשרת מנהלים לבתי הספר בשנת הלימודים התשע"ד	8.4-1 (עג)
--	-------------------

1. הרקע

1.1 בשנת הלימודים התשס"ח החל לפעול מכון "אבני ראשה", המכון הישראלי למנהיגות בית-ספרית. המכון הוקם כשותפות בין משרד החינוך לבין קרן "יד הנדיב" במטרה לקדם את מערכת החינוך ולשפר את הישגיה על ידי חיזוקם ופיתוחם של מנהלי בתי הספר, מתוך הכרה בתרומתם המכרעת לאיכות העשייה החינוכית בבתי הספר. תכניות ההכשרה למנהלי בתי ספר פועלות באחריות מכון "אבני ראשה".

במהלך הפעלת שני מחזורים של תכניות ההכשרה במוסדות האקדמיים בוצעה הערכה פנימית וחיצונית של התכניות. מהידע שנאסף עולה הצורך שבתכניות ההכשרה יושם דגש רב יותר על לימוד תוכני המנהיגות הפדגוגית ויישומם. בנוסף, גובשה בשנתיים האחרונות במשרד החינוך מדיניות הערכת עו"ה ובתיאום עם מכון אבני ראשה נבנו כלי ההערכה עם הראמ"ה למנהלי בתי ספר מכהנים והוגדרו הציפיות ממנהלים חדשים. מדיניות זו מגדירה את הכישורים והמיומנויות הנדרשים ממנהלי בתי הספר ומחייבת התאמה של התכנים בתכניות ההכשרה למנהלים.

בשל ההתפתחויות שהוזכרו ובהמשך לתהליך הלמידה המתמשך שמקיים מכון אבני ראשה על הידע העדכני בתחום הכשרת מנהלי בתי ספר, הוחלט לעדכן את הדרישות, התכנים ודרכי ההפעלה של התכניות להכשרת מנהלים לבתי הספר בישראל.

2. משך התכנית, היקפה ומוסדות ההכשרה שבה תתקיים

2.1 בשנת הלימודים התשע"ד תחל להילמד "התכנית החדשה והמעודכנת להכשרת מנהלים במוסדות האקדמיים" של מכון "אבני ראשה" והמוסדות האקדמיים.

משך התכנית, היקפה ופריסת ימי הלימוד במהלך שנת הלימודים

תכנית ההכשרה תתקיים בפרק זמן של שנה אחת בלבד ובהיקף של 400 שעות.

הלימודים בשנה"ל התשע"ד יחלו בחודש יולי 2013, במהלך חופשת הקיץ, ויסתיימו בסוף חודש מאי 2014 בשנה שלאחר מכן.

פריסת ימי הלימוד במהלך שנת הלימודים

בחודשים יולי ואוגוסט (במהלך חופשת הקיץ של בתי הספר) יתקיימו 15-20 ימי לימוד שיתפרסו במשך 3-4 שבועות. בחודשים ספטמבר-מאי יתקיימו כ-30 ימי לימוד, ובנוסף יתקיימו 8-10 ימי לימוד מרוכזים בחופשות הרשמיות של מערכת החינוך.

מסגרות למידה בתכנית ההכשרה

הלמידה תתבצע בשני אתרים: במוסד המכשיר ובבית הספר הקולט. תהליכי הלמידה יתקיימו בשני האתרים באופן שיפרו זה את זה ויעשירו את הידע היישומי של פרח הניהול.

במוסד המכשיר יילמדו 250 שעות ובבית הספר הקולט יילמדו 150 שעות התנסות מעשית.

מוסדות ההכשרה המועמדים לקיים את התכנית

1. מכללת אורנים, המכללה האקדמית לחינוך, התנועה הקיבוצית, דואר טבעון 36003. תיפתחנה קבוצת לימוד אחת או שתיים. הלימודים יתקיימו בימי רביעי. לקבלת פרטים אפשר לפנות בטלפון מספר 04-9838763, או בדוא"ל anat_b@staff.oranim.ac.il.

2. אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, ת"ד 653, באר-שבע 84105. תיפתח קבוצת לימוד אחת. הלימודים יתקיימו בימי שני. לקבלת פרטים אפשר לפנות בטלפון מספר 08-6461877 או בדוא"ל oraba@bgu.ac.il.
3. האוניברסיטה הפתוחה, קמפוס האוניברסיטה הפתוחה, רחוב קלאוזנר 16, רמת אביב, תל-אביב. תיפתחנה קבוצת לימוד אחת או שתיים. הלימודים יתקיימו בימי שני. לקבלת פרטים אפשר לפנות בטלפון מספר 09-7781491 או בדוא"ל likrat-nihul@openu.ac.il.
4. מכללת 'סמינר הקיבוצים', דרך נמיר 149, תל-אביב 62507. תיפתחנה שתי קבוצת לימוד. הלימודים יתקיימו בימי שלישי. לקבלת פרטים אפשר לפנות בטלפון מספר 03-6902374 או בדוא"ל Pituach_men@smkb.ac.il.
5. מכללה ירושלים, ת"ד 16078, ירושלים 91160. תיפתח קבוצת לימוד אחת לנשים בלבד. הלימודים יתקיימו בימי רביעי. לקבלת פרטים אפשר לפנות בטלפון מספר 02-6750751 או בדוא"ל avrahamia@macam.ac.il.
6. מכללת שאנן, המכללה האקדמית הדתית לחינוך, רחוב היס התיכון 7, קריית שמואל, חיפה 26109. תיפתח קבוצת לימוד אחת מעורבת של נשים וגברים. הלימודים יתקיימו בימי רביעי. לקבלת פרטים אפשר לפנות בטלפון מספר 04-8780023 או בדוא"ל levison@macam.ac.il.
7. 'אורות ישראל', קמפוס מורשת יעקב, מכללה אקדמית לחינוך, ת"ד 1106, רחובות 76110. תיפתח קבוצת לימוד אחת לגברים בלבד. לקבלת פרטים אפשר לפנות בטלפון מספר 08-9485673 או בדוא"ל sara-m@orot.ac.il.

הערה: ההחלטה על פתיחת התכנית תיקבע סופית בתום תהליכי המיון של המועמדים.

3. מטרות התכנית

- הכשרה מעשית ואפקטיבית של פרחי הניהול לתפקידים כמנהלי בתי ספר הממוקדים בשיפור החינוך, ההוראה והלמידה.
- יצירת מחויבות בקרב פרחי הניהול לקבל על עצמם תפקיד של מנהל בית ספר.
- בוגרי התכנית יהוו עתודה של מועמדים לתפקיד מנהל בית ספר כמתחייב מדרישות הסף למכרזי הניהול.

כישורי הסף הנדרשים למילוי משרת ניהול פנויה

התנאים מפורטים בחוזר הוראות קבע תשע"ב/8(ב), סעיף 8.4-15, "נוהל מינוי מנהלים במוסדות חינוך" (להלן: חוזר המנכ"ל לעניין מינוי מנהלים). החוזר מצוי באתר בכתובת

<http://cms.education.gov.il/educationcms/applications/mankal/etsmedorim/8/8-4/horaotkeva/k-2012-8-2-8-4-15.htm>

תנאי הסף להשתתפות במכרזי ניהול לכל מוסדות החינוך החל משנת הלימודים התשס"ה הם: תעודת סיום של התכנית להכשרת מנהלים, או תואר שני במינהל החינוך, או תואר שני בניהול וארגון מערכות חינוך, או תואר שני ייעודי במנהיגות בית-ספרית (נלמד בשנים התשס"ח-התשס"ט באוניברסיטאות בר אילן ותל-אביב ובמכללת אחווה).

הערה: הוראה זו, אשר מאפשרת תואר שני במינהל החינוך או בניהול וארגון מערכות חינוך או תואר שני ייעודי במנהיגות בית ספרית כחלופה לתעודת סיום של התכנית להכשרת מנהלים אינה תקפה למי שהחל את לימודיו לתואר שני במינהל חינוך או בניהול וארגון מערכות חינוך בשנה"ל התשע"ב.

כפי שפורסם בחוזר מנכ"ל הודעות ומידע תשע"ב/5, סעיף 8.4-1, החל משנת הלימודים התשע"ג, למשרות שתאוישנה בשנה"ל התשע"ד נדרשת תעודת סיום של "התכנית החדשה להכשרת מנהלים במוסדות האקדמיים" של מכון "אבני ראשה" והמוסדות האקדמיים או אישור על לימודים בתכנית זו כתנאי סף להשתתפות במכרזי ניהול לכל מוסדות החינוך. למען הסר ספק – גם מסיימי תואר שני במינהל החינוך או תואר שני בניהול וארגון מערכות חינוך נדרשים ללמוד בתכנית זו כתנאי סף להשתתפות במכרזי ניהול לכל מוסדות החינוך. הוראה זו תחול על מי שהחל לימודיו לתואר שני במינהל חינוך או בניהול וארגון מערכות חינוך החל משנת הלימודים התשע"ב.

החל משנת הלימודים התשע"ד, יידרש תואר שני אקדמי כתנאי סף למכרזי ניהול למשרות שתאוישנה בשנה"ל התשע"ה. מועמד בעל תואר שני אקדמי שאינו במינהל החינוך או שאינו בניהול וארגון מערכות חינוך, יידרש ללמוד לימודי השלמה במינהל חינוך או בניהול וארגון מערכות חינוך בהיקף של 8 ש"ש כתנאי סף למכרזי ניהול. אישור על סיום לימודי ההשלמה יהווה תנאי סף להגשת מועמדות למכרזי ניהול.

הלומדים בתכניות להכשרת מנהלים החדשה והמעודכנת של מכון אבני ראשה החל משנה"ל התשע"ד (תכנית שתימשך שנת לימודים אחת), שאינם בעלי תואר שני במינהל חינוך או תואר שני בניהול וארגון מערכות חינוך, יידרשו להשלים 8 שעות אלה.

4. אוכלוסיית היעד להרשמה לתכנית להכשרת מנהלים

לקראת שנת הלימודים התשע"ד יכולים להגיש מועמדותם מי שעומדים בתנאים האלה:

4.1 עובדי הוראה קבועים בבתי ספר יסודיים ועל-יסודיים (עד כיתה י"ב, כולל), בעלי ותק בהוראה בבתי ספר של 4 שנים לפחות, ובעלי תואר אקדמי שני, תעודת הוראה ורישיון הוראה קבוע או רישיון לעיסוק בהוראה.

4.2 עובדי הוראה שאינם קבועים, בעלי תואר אקדמי שני, תעודת הוראה ורישיון הוראה קבוע או רישיון לעיסוק בהוראה, יוכלו להגיש מועמדותם בתנאי שהם בעלי ותק בהוראה של חמש שנים לפחות, ובתנאי שהיו קבועים במערכת החינוך בעבר והפסיקו עבודתם לכל המאוחר בתום שנת הלימודים התשס"ח. בעת הגשת המועמדות לתכנית על המועמדים ללמד בבית ספר יסודי או על-יסודי (עד כיתה י"ב, כולל) בהיקף של שליש משרה לפחות, ולהתחייב להמשיך ללמד בהיקף של שליש משרה לפחות גם בעת הלימודים בתכנית ההכשרה.

4.3 עובדי הוראה בעלי תואר אקדמי שני, בעלי תעודת הוראה ורישיון הוראה קבוע או רישיון לעיסוק בהוראה, ובעלי ותק של שנתיים לפחות בהוראה בבית ספר יסודי או על-יסודי (עד כיתה י"ב, כולל), בתנאי שהם בעלי ניסיון ניהולי של ארבע שנים לפחות במערכת החינוך או מחוץ לה (ראה הערה ד' בסיפא של סעיף זה). בעת הגשת המועמדות לתכנית, על המועמדים ללמד בבית ספר יסודי או על-יסודי (עד כיתה י"ב, כולל) בהיקף של שליש משרה לפחות, ולהתחייב להמשיך ללמד בהיקף של שליש משרה לפחות גם בעת הלימודים בתכנית ההכשרה.

הערות

- א. התכנית אינה מתאימה למנהלי בתי ספר בעלי ותק של שלוש שנים או יותר בניהול. מנהלים בעלי ותק כזה מוזמנים לעיין בחוזר הוראות הקבע, חוזר מנכ"ל תשע"ב/8(ב), סעיף 8.4-15, בנספח 3: "כישורי הסף הנדרשים למילוי משרת ניהול פנויה".
- ב. כל המועמדים שיתקבלו לתכניות להכשרת מנהלים יהיו חייבים להמציא אישור בכתב ליציאה ללימודים מטעם הממונה הישיר שלהם במשרד החינוך (אם הם מועסקים בבית ספר רשמי), או מטעם הבעלות על בית ספרם (אם הם מועסקים על ידי בעלות אחרת).
- ג. מועמד שנמצא בחל"ת מבית ספרו יהיה חייב להמציא אישור בכתב לכך שילמד בבית ספר בשנת הלימודים התשע"ד בהיקף של שלוש משרה לפחות. תנאי לתחילת הלימודים בתכנית יהיה אישור ממנהל בית הספר על שיבוצו במערכת הלימודים.
- ד. המועמד יידרש להציג אישורים המעידים על ניסיון של ארבע שנים לפחות בניהול, כולל ניהול צוות המונה שלושים אנשים לפחות, ובנוסף לכך אישור על ניסיון בהדרכה מקצועית.

ועדת חריגים להגשת מועמדות לתכנית תתקיים בראשות המנהלת הכללית של משרד החינוך, או מי מטעמה.

5. תהליך המיון

- 5.1 פונים שאינם עומדים בתנאי הסף המפורטים בסעיף 3 לעיל יקבלו הודעה על כך ולא ימשיכו את תהליך המיון.
- 5.2 פונים העומדים בתנאי הסף המפורטים בסעיף 3 לעיל יקבלו הודעה על מעבר לשלבי המיון הכוללים ארבעה רכיבים ומפורטים להלן:
 - א. שאלון ביוגרפי
 - ב. חוות דעת של מנהל בית הספר
 - ג. חוות דעת של המפקח הכולל
 - ד. מרכז הערכה.
- 5.3 תשובות סופיות למועמדים תינתנה בתחילת חודש יוני 2013 על ידי מכון "אבני ראשה" (ולא על ידי מוסדות ההכשרה עצמם).

6. ערעורים

ערעורים על דחיית מועמדות יתקבלו עד 14 יום מתאריך משלוח ההודעה למועמד. ייבדקו שוב רק ערעורים שיגיעו במועד ואשר יכללו מידע חדש שלא הוצג בתהליך המיון.

7. חידוש המועמדות

עובד הוראה שבקשתו נדחתה יוכל להציג שוב את מועמדותו, בתנאי שיצרף את אישורו החתום של מנהל המחוז, לא יאוחר מיום ראשון, ל' בשבט התשע"ג, 10.2.2013. אם מנהל המחוז אינו מאשר את הבקשה, עליו לפרט נימוקים לסירוב.

החל משנת הלימודים התשע"ד, עובד הוראה אשר מועמדותו תידחה, יוכל להגיש שוב את מועמדותו רק בחלוף שנתיים מהגשת מועמדותו הקודמת, בכפופות לאישור מנהל המחוז.

8. נוהלי ההרשמה לתכנית להכשרת מנהלים

8.1 ההרשמה היא מקוונת. הטפסים הנדרשים להגשת מועמדות נמצאים באתר מכון "אבני ראשה" שכתובתו <http://www.avneyrosha.org.il>. הטפסים ימולאו על ידי המועמדים ויישלחו באופן ממוחשב, למעט התעודות הנדרשות שיש לשולחן בדואר ישראל או באמצעות פקס' 02-6544744.

8.2 תהליך הגשת המועמדות לתכנית להכשרת מנהלים יכלול את השלבים האלה:

- מילוי מקוון של טופס פרטים אישיים
- מילוי שאלון ביוגרפי על ידי המועמד
- מילוי טופס חוות דעת על ידי מנהל בית הספר
- מילוי טופס חוות דעת על ידי המפקח הכולל
- השתתפות במרכז הערכה
- עבור מועמדים המכהנים כמנהלים בפועל תידרש חוות דעת מהמפקח הכולל בלבד.

8.3 עובד הוראה המבקש להציג את מועמדותו לתכנית להכשרת מנהלים ימלא את הטפסים המיועדים לו וישלח אותם בדוא"ל על פי ההנחיות

הודעות

באתר המכון מיום ראשון, ב' בשבט התשע"ג, 13.1.2013, ועד יום שני, כ"ד בשבט התשע"ג, 4.2.2013. לאחר קליטת הטפסים במערכת יקבל המועמד הודעה בדואר אלקטרוני לכתובת שציינ בטופסי המועמדות, כולל העתק הטופס שמילא.

8.4 מנהל בית הספר יקבל ממכון אבני ראשה הודעת דוא"ל הכוללת קישור לטופס חוות הדעת למילוי באופן אינטרנטי. חובה על המנהל למלא את חוות דעתו על המועמד לא יאוחר מיום שני, כ"ב באדר התשע"ג, 4.3.2013. במקרה שבו המנהל חדש בתפקידו (זוהי שנתו הראשונה בניהול בית הספר), יעביר המכון העתק נוסף של טופס חוות הדעת למנהל שקדם למנהל הנוכחי בתפקיד, ואשר הכיר את המועמד. במקרה של מועמד שהוא מנהל מכהן יעביר המכון את טופס חוות הדעת למפקח הכולל על המוסד כאמור לעיל.

הערה: טופס חוות הדעת ימולא על ידי המנהל עצמו. אין לשתף את המועמד בכתיבת ההערכה או בתוכנה.

8.5 המפקח הכולל יקבל מהמכון הודעת דוא"ל הכוללת קישור לטופס חוות הדעת שאותו ימלא באופן אינטרנטי. חובה על המפקח הכולל למלא את הטופס לא יאוחר מיום חמישי, כ"ד בניסן התשע"ג, 4.4.2013.

הערה: טופס ההערכה ימולא על ידי המפקח עצמו. אין לשתף את המועמד בכתיבת ההערכה או בתוכנה.

8.6 מועמדים שלא ימלאו כראוי את טופסי הצגת המועמדות ו/או ימלאו את טופסי הצגת המועמדות באופן ידני ולא באמצעות המחשב ו/או לא ישלחו תעודות כנדרש ו/או לא ישלחו את האישורים הנדרשים עד התאריך הנקוב ו/או לא תגיע חוות דעת מנהל עבורם ו/או לא יגיעו למועד מילוי שאלון ביוגרפי ו/או לא ישתתפו במרכז הערכה – לא תטופל בקשתם, והם ייגרעו מתהליך המיון.

8.7 המועמד ימלא שאלון ביוגרפי על התנסויותיו בהוראה. מטרת השאלון לבדוק את אופן ההתמודדות עם אירועים שונים ועם דילמות בתחום עיסוקו של עובד ההוראה.

השאלון יכלול שאלות פתוחות על התנסויות בעבר ובהווה וימולא באופן ידני על ידי המועמד.

הבחינה תתקיים במועד אחד בלבד במהלך השבוע הראשון של חודש מרץ 2013. הודעה על מיקום הבחינה ומועדה המדויק תימסר בהמשך למועמד שאושרה עמידתו בתנאי הסף לקבלה לתכנית.

- 8.8 המועמד ישתתף במרכז הערכה אשר בנוי מכמה תחנות שבמסגרתן יידרש להביא לידי ביטוי יכולות וכישורים הנדרשים מפרח ניהול.
- מרכזי ההערכה יתקיימו בפריסה ארצית ובמועדים שונים במהלך החודשים מרץ ואפריל 2013. הודעה על המועד והמיקום תימסר בהמשך למועמד שאושרה עמידתו בתנאי הסף לקבלה לתכנית.

9. תכנית הלימודים ומסגרתה

תכנית הלימודים מבוססת על עקרונות הקול הקורא "פיתוח והפעלת התכנית החדשה להכשרת מנהלים במוסדות האקדמיים" של מכון אבני ראשה.

עקרונות התכנית המעודכנת לשנת התשע"ד:

- מנהיגות פדגוגית ושיפור בית ספרי – מנהיגות פדגוגית תהווה את ציר הלמידה המרכזי בתכנית ההכשרה. התכנית תספק ידע עדכני ויישומי בתחום זה, במיוחד בקשר שבין שיפור החינוך, ההוראה והלמידה והישגי התלמידים לבין תפקידו של מנהל בית הספר.
- למידה התנסותית – במרכזה של התכנית למידה המבוססת על מעורבות, התנסות ויישום בבתי הספר הקולטים, כמו גם במוסדות המכשירים (במובן זה לא קיימת הבחנה בין למידה כיתתית לבין ההתנסות המעשית). גופי הידע העיוני ישלימו את הלמידה ההתנסותית.
- פיתוח זהות מקצועית אישית של פרחי הניהול. תהליכי הלמידה ימוקדו בבניית הכישורים של פרח הניהול ובהערכתו.
- מכוונות לניהול – התכנים, המתודות ומסגרות הלמידה יכוונו לבניית היכולות של כל פרח ניהול באופן דינאמי ובהתאמה לצרכיו, כדי לכוונו לקחת על עצמו תפקיד של מנהל בית ספר ולהכינו באופן מיטבי לתפקיד.

נושאי החובה בתכנית:

- שיפור החינוך, ההוראה והלמידה
- ניהול צוות בית הספר ופיתוחו המקצועי
- עיצוב תמונת העתיד של בית הספר
- ניהול הארגון
- ניהול מבוסס נתונים
- ניהול תקציב ומשאבים.

10. חובות המשתתפים בתכנית

- 10.1 המשתתף בתכנית חייב למלא את כל המשימות שתוטלנה עליו במסגרת התכנית.
- 10.2 על המשתתף בתכנית להשלים בהצלחה את כל חובותיו במועד סיום התכנית כתנאי לקבלת תעודת הסיום.
- 10.3 על המשתתף בתכנית למלא בצורה תקינה את תפקידיו במוסד החינוכי שהוא עובד בו גם בתקופת לימודיו.
- 10.4 לקראת סיום תכנית ההכשרה יידרש כל פרח ניהול לבצע משימה מסכמת ולעמוד בה בהצלחה. מטרת המשימה לבחון את יכולת התמודדותו עם משימות ניהוליות מורכבות. משימה זו הינה חיצונית ואחידה לכל מסיימי תכניות ההכשרה ומהווה תנאי לקבלת תעודת בוגר התוכנית.
- 10.5 מוסד ההכשרה רשאי, בתיאום עם מכון "אבני ראשה", להפסיק את לימודיו של משתתף בתכנית אם לא עמד בחובות המוטלות עליו או אם התנהג בצורה שאינה הולמת עובד הוראה המיועד לתפקידי הנהגה חינוכית.
- 10.6 מועמד שקיבל אישור על השתתפות בתכנית ואין באפשרותו ללמוד חייב להודיע על כך בכתב באופן מידי למוסד ההכשרה ולמכון "אבני ראשה".

11. תעודת סיום וגמולי השתלמות

- 11.1 עם סיום לימודיו ולאחר שעמד בכל החובות, יקבל המשתתף בתכנית תעודה של בוגר התכנית להכשרת מנהלים.
- 11.2 קבלת התעודה עם סיום החובות בתכנית אינה מקנה קביעות בניהול למנהל בית ספר הנמצא בתקופת ניסיון, ואינה מבטיחה משרת ניהול לעובד הוראה שאינו מנהל, אולם היא עונה על הדרישות להכשרה לניהול בייס כחלק מתנאי הסף למכרזי ניהול כפי שפורסמו בחוזר המנכ"ל לעניין מינוי מנהלים.
- 11.3 המשתתפים בתכנית יקבלו גמולי השתלמות על לימודיהם לפי חישוב אישי, בהתאם להסכמי השכר בנדון. הלימודים המוכרים לגמול יסווגו לשעות השתלמות, עם ובלו ציון בהתאם למהותם, כמקובל בעניין זה.

12. תנאים וסיוע לתלמידים

מועמד שיתקבל לתכנית להכשרת מנהלים יזכה לסיוע כמפורט להלן:

- 12.1 התכניות להכשרת מנהלים תמומנה על ידי מכון "אבני ראשה". המתקבלים לתכנית ישלמו שכר לימוד חלקי בסך 3,300 ש"ח לתכנית.
- 12.2 יום חופשי מהוראה ייקבע למורה על ידי הנהלת בית-ספרו בהתאמה ליום הלימודים בתכנית.
- 12.3 הוצאות נסיעה לצורך לימודים תוחזרנה לתלמידים על-פי דיווח בהתאם לנהלים המקובלים לגבי מורים בהשתלמויות.

בשאלות ובבירורים אפשר לפנות
אל הגב' רויטל נחום, רכזת תחום עתודת מנהלים באבני ראשה,
ת"ד 39137, ירושלים 91390, טל' 02-6333209, פקס' 02-6544744,
דוא"ל rishum@avneyrosha.org.il.

9. תכניות לימודים

9.4 חינוך לערכים

9.4-5 (עג) שבוע המחנך ברוח גישתו החינוכית של יאנוש קורצ'אק

שבוע המחנך יצוין בשבוע שבין כ"ד עד כ"ט בטבת התשע"ג, 6 עד 11 בינואר 2013. שבוע זה מעמיד במרכזו את דמות המחנך ברוח הגישה החינוכית של יאנוש קורצ'אק, שראה בחינוך חשיבות עצומה בהיותו חלק מרכזי בהיבטי החיים, ובמחנך – דמות מכילה, מעורה בחיי הילדים ואוהבת ילדים.

מטרת "שבוע המחנך" היא לקדם את העיסוק בדמותו ובתפקידו של המחנך בעיצוב המעשה החינוכי, להעלות למודעות הציבורית את תפקידו, את המשמעות שהוא נושא בעולם הילד ואת מקומו במציאות המשתנה בעידן הנוכחי. כמו כן ישמש שבוע זה הזדמנות להביע הערכה לאנשי החינוך העוסקים במלאכה מדי יום.

קורצ'אק הנחה את המחנכים לחפש את דרכם, גם אם אינה הקצרה או הטובה ביותר, וגם אם היא רצופת טעויות וכישלונות. על פי קורצ'אק, על המחנך להבנות את רזי החינוך הלכה למעשה מניסיונו האישי, מהערכים המנחים אותו ומהשליחות האישית שלו.

"היה כפי שהנך – חפש דרך בעצמך – דע את עצמך, לפני שתראה לדעת את הילדים. חשוב נא למה אתה מוכשר, ואחר כך תבוא לתחום תחומים לזכויותיהם וחובותיהם של הילדים. קודם כל אתה בעצמך ילד, ועליך להכיר, לחנך ולהשכיל את עצמך. (...) אל תדרוש מעצמך להיות כבר מחנך רציני ומבוגר בעל פנקסנות פסיכולוגית בלב ותקן פדגוגי בראש" (עם הילד, 285-286).

המסגרת השבועית נועדה לאפשר למוסדות החינוך ולרשויות המקומיות להחליט כמה זמן להקדיש לנושא זה ולשבץ פעילויות בהתאם ללוח הזמנים המתאים להם. אפשר להקדיש לפעילות זו כמה שעות במהלך יום הלימודים, לאחר יום הלימודים או במהלך ישיבות הצוות.

בין הפעילויות מומלץ לכלול דיונים וסדנאות לצוות המורים, פעילויות בהנחיית תלמידים ופעילויות משותפות עם ההורים.

[הודעות](#)

דוגמאות לפעילויות אפשר למצוא בכתובת :
<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Moe/PortalHagim/MitgalGalim/ShvoaHamhanech.htm>

כמו כן אפשר לפנות אל המכון החינוכי הישראלי על שם יאנוש קורצ'אק לקבלת רעיונות לפעילויות בשבוע המחקר, בדוא"ל korzak2012@gmail.com או באתר האינטרנט בכתובת <http://www.korzak-israel.co.il>.

לייעוץ נוסף אפשר לפנות אל הגב' מירי נבון, מתאמת פעולות המינהל הפדגוגי, בדוא"ל mirina@education.gov.il וכן לאגפי הגיל במינהל הפדגוגי.

9.7 מקצועות הלימוד

9.7-4 (עג) תכנית הלימודים במדעי המחשב לכיתות י'-י"ב

פורסמה תכנית לימודים חדשה במדעי המחשב לחטיבה העליונה, לכיתות י'-י"ב בכל המגזרים. התכנית מדגישה פיתוח חשיבה אלגוריתמית ופיתוח עצמים מתחילת תהליך ההוראה. כמו כן היא מודולרית ומשלבת בין פרקי הבחירה לפרקי החובה ומאפשרת התקדמות מדורגת בתהליך הלמידה. השילוב בין הנושאים הנלמדים מדגיש את מדעי המחשב כשפת הטכנולוגיה, המשלבת תהליכים, מבנים וקשרים בין טכנולוגיות שונות. התכנית משלימה מעבר משפות הדור השלישי לשפות הדור הרביעי תוך הצמדות לעקרונות תכנות מונחה עצמים ומהווה בסיס להמשך לימודי ההתמחות במגמת הנדסת תכנה בנתיב הטכנולוגי.

התכנית מוסיפה נדבך נוסף לביסוסה של מערכת החינוך הישראלית כמובילה בהוראת מדעי המחשב.

תכנית הלימודים החדשה תהיה בתוקף החל מפתחת שנת הלימודים התשע"ד. במהלך שנת הלימודים התשע"ג יערוך הפיקוח כנסים וימי עיון להטמעתה וייתן מענה אישי למורים בפורום ובדואר האלקטרוני.

תכנית הלימודים מוצגת באתר הפיקוח להוראת מדעי המחשב
(באתר או"ח - אתרי משפחת או"ח - אתר מדעי המחשב)
כקובץ PDF וכדף אינטרנט לתצוגה בדפדפן.
בשאלות אפשר לפנות אל ד"ר אבי כהן, מפמ"ר מדעי המחשב,
טל' 03-6896147, דוא"ל AviCo@Education.gov.il.

9.15 חינוך למורשת ישראל, ציונות ותולדות המדינה

9.15-7 (עג) "יום הלשון העברית" במערכת החינוך

בהתאם להחלטת הממשלה מספר 5234 מיום ד' בכסלו התשע"ג, 3.1.2010 – "קידום מעמדה של הלשון העברית בישראל ובעולם", הוכרז יום כ"א בטבת, **יום הולדתו של אליעזר בן יהודה**, כ"יום הלשון העברית" אשר יצוין מדי שנה באירועים ובפעילויות מיוחדות בארץ ובעולם.

לשפה העברית מקום מיוחד באמונה, במורשת ובתרבות היהודית ותפקיד מרכזי בתודעה הלאומית של עם ישראל בארץ ובתפוצות. חשוב שתלמידינו לא רק יכירו את העברית על בוריה וישתמשו בה לתקשורת, ליצירה וללמידה, אלא גם יוקירו אותה ויאהבו אותה.

העברית היא אחת השפות העתיקות ביותר שעדיין מדוברות בעולם, והיא ייחודית בהתפתחותה. ראשיתה בעולם השמי הקדום. בתקופת התנ"ך שימשה כשפת דיבור וכתובה ובהמשך הכירוה בעיקר כשפת קודש, שפת הלימוד והתפילה. העברית שמשה את העם בתפוצותיו בגולה אלפי שנים, והייתה הגורם המחבר בין הקהילות השונות. החל מסוף המאה התשע-עשרה, עם חזונה של התנועה הציונית שראתה בעברית סממן לאומי הכרחי – לא מעט בזכות פועלו של אליעזר בן-יהודה ופועלם של סופרים וכותבים, מורים ומחנכים עבריים – חזרה העברית והייתה שוב לשפה מדוברת טבעית.

העברית כיום היא שפתה הרשמית של המדינה והיא מהווה גורם מלכד ומאחד בין עדות, קהילות ואנשים שהגיעו מארצות שונות. באמצעות העברית מתפתחת יצירה ישראלית והשפה מבטאת את ההתחדשות שאירעה לעם היהודי בארצו. כפי שציין שר החינוך מר גדעון סער "יסוד התרבות האנושית הוא השפה. ביסוד תרבותנו הלאומית – השפה העברית.... תחיית הלשון העברית היא ללא ספק יסוד מרכזי בהתחדשותנו הלאומית, הוצאתה מגדרה החתום של "לשון הקודש" והפיכתה לשפה לאומית מתחדשת.... זה מכבר עברית היא שפתם של ילדי הגן ובית הספר, שפת המשחקים וחוצות היוצר, שפת הספרים והעיתונות, שפת הזמר והשיר, שפת הפוליטיקה, שפת המחשבה ושפת החלום" (דברים בפתח חוזר מנכ"ל מיוחד לרגל "שנת העברית במערכת החינוך", נובמבר 2011).

הודעות

ב"יום הלשון העברית" חשוב לעסוק בהתפתחותה של השפה, לדון במקומה ובמשמעותה במדינה כיום ובתפקידה המרכזי בתרבות הישראלית. היום מזמן גם דיון בחשיבות של שימור העברית לאור תופעות של הידלדלות השימוש באוצר מילים עברי ושימוש גובר במילים לועזיות.

להלן קישורים לפעילויות, לאתרים ולחומרי למידה שבהם אפשר להיעזר בנושא זה.

אתר המפנה לקישורים על אודות אליעזר בן יהודה

<http://www.mkm-haifa.co.il/schools/ofarim/ktiva/man/Eliezer/Eliezer.htm>

לבית הספר היסודי

1. אליעזר בן יהודה – מחייה השפה העברית. יחידת הוראה מתוקשבת. פורטל התוכן החינוכי של משרד החינוך בכתובת:
<http://gadol.edu.gov.il/TuitionMaterials/Lists/List12/1/ViewMaterial.aspx?List=60f8f0ca%2Dd33e%2D44b1%2D98ae%2Dac6581a3ae0e&ID=1755>
2. בעקבות הספר "הבכור לבית אבי" מאת דבורה עומר, מתוך אתר תכנית הלימודים בחינוך בלשון עברית:
http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Tochniyot_Limudi/m/Chinuch_Leshoni/KishoriSafa
3. יחידת הוראה לכיתות ג-ד, "העברית המתחדשת- מכירים דרכים ליצירת מילים בעברית", שפותחה על ידי משרד החינוך, המנהל הפדגוגי, האגף לחינוך יסודי והמזכירות הפדגוגית, הפיקוח על הוראת העברית בכתובת:
<http://www.school.kotar.co.il/KotarApp/Viewer.aspx?nBookID=94855520#1.0.3.fitwidth>
4. אתר התכנית "אלוף העברית" שפותח על ידי חברת "קשת" בשיתוף המזכירות הפדגוגית בכתובת:
<http://www.mako.co.il/tv-hebrew/hebrew-champ-spelling-b>
5. משחקי מילים בכתובת: <http://ofek.cet.ac.il/units/he/lashon/words.aspx>
6. מאגר ניבים ופתגמים המכיל כ-300 ניבים ו-50 פתגמים בכתובת:
<http://lib.cet.ac.il/pages/language.asp>
7. מסך לספרות. אסופת תכניות הספרות הראשונות של הטלוויזיה החינוכית. האסופה מתמקדת ביצירות המייצגות בצורה חדה ובהירה את הספרות

הישראלית לילדים ונוער ואת הבעיות שהעסיקו את היישוב בראשית המאה
העשרים ובהמשכה בכתובת:
http://www.23tv.co.il/1777-he/masach_lesafrut.aspx

8. הגיע זמן לשון: אסופת סרטונים עם ד"ר אבשלום קור בכתובת:
http://www.youtube.com/results?search_query=%D7%94%D7%92%D7%99%D7%A2+%D7%96%D7%9E%D7%9F+%D7%9C%D7%A9%D7%95%D7%9F+%D7%90%D7%91%D7%A9%D7%9C%D7%95%D7%9D+%D7%A7%D7%95%D7%A8&search_type=&aq=f

**בשאלות אפשר לפנות אל הגב' סיגל חסון,
מדריכה ארצית בחינוך הלשוני בבית הספר היסודי,
דוא"ל taltomch@zahav.net.il**

לבית הספר העל-יסודי

1. פעילויות ליום הלשון העברית השנתי באתר הפיקוח על הוראת העברית
[EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/Ivrit/ChomreyLemida/YomHalasonHashnati.htm](http://www.education.gov.il/Units/Mazkirut_Pedagogit/Ivrit/ChomreyLemida/YomHalasonHashnati.htm)
2. סדרת דרמה קומית ללימוד עברית המתרחשת מאחורי הקלעים של תחנת רדיו FM.23, פרק 14 בסדרה עוסק באליעזר בן יהודה בכתובת:
<http://23tv.co.il/254-he/23fm.aspx>
3. סיפורי מילים: מיזם מיוחד של משרד החינוך לשנת השפה העברית (כתב: רוביק רוזנטל)
<http://cms.education.gov.il/NR/rdonlyres/12D5B4C1-3577-47C5-9C08-1F9F45CC5DC3/127641/Milim.pdf>
4. מאמרים בנושא השפה העברית ופעילות קריאה
http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/Ivrit/ChomreyLemida/Mamarim/Safa.htm
5. למד לשונך – מילים בשימוש כללי שקבעה האקדמיה מתוך עלונים שפורסמו ומבחר מונחים מתוך המילונים המקצועיים שאושרו באקדמיה
<http://hebrew-academy.huji.ac.il/milim/lammedleshonkha/pages/default.aspx>

6. מאה מילים בעברית, האקדמיה ללשון העברית
<http://hebrew-academy.huji.ac.il/Milim/Documents/100milim-final-high.pdf>
7. ארכיון השפה העברית
<http://hebrew-academy.huji.ac.il/archive/MH1913-1914/Pages/default.aspx>
8. השפה במרכז, מתוך אתר תקשוב במרכז. פורטל הדרכה בחינוך + מיוחד. בכתובת:
<http://www.orianit.edu-negev.gov.il/shafacm>
9. במלאות 90 שנה למותו של אליעזר בן-יהודה, רשת ב, 16.12.12, מתוך "רגע של עברית"
<http://www.iba.org.il/moreshet/?entity=890352&type=60&topic=0>
- כמו כן, אפשר להיעזר בחוזר המנכ"ל המיוחד שפורסם לרגל שנת העברית (תשע"א) בקישור
<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Applications/Mankal/Templates/Hodaot.aspx?NRMODE=Published&NRNODEGUID=%7bB4D13765-DFC0-46FB-A573-7EEDD37C3ED7%7d&NRORIGINALURL=%2feducationcms%2fapplications%2fmankal%2fetsmedorim%2f9%2f9-8%2fhodaotvmeyda%2fh-2011-3-9-8-2%2ehtm&NRCACHEHINT=NoModifyGuest#1>

בשאלות אפשר לפנות אל הד"ר רמה מנור, מפמ"ר עברית,
 טל' 02-5603605.

הוצאה לאור : גף הפרסומים, משרד החינוך
עריכה והבאה לדפוס : דליה הלוי, ורד צדוק
ריכוז ההפקה : שרה גמליאל
עריכת הלשון : עירית עמיאל
עיצוב : סטודיו "שחר שושנה"
הודפס במדפיס הממשלתי, ירושלים

כתובת המאגר הממוחשב של חוזרי המנכ"ל : www.education.gov.il/mankal